

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, (PETEK) AUGUST 8, 1941.

ŠTEVILKA (NUMBER) 193

30-MESEČNI VOJAŠKI ROK; \$10 MESEČ. BONUSA VOJAKOM

Senat je glasoval za 18-mesečno podaljšanje vojaškega roka, od 12 na 30 mesecev

PREDLOGA JE BILA SPREJETA S 45 GLASOVI PROTI 30

WASHINGTON, 7. avgusta. — Senat je sprejel nocoj s 45 glasovi proti 30 predlogo, da se podaljša rok vojaškega službovanja za 18 mesecev, kar pomeni, da bodo vpoklicani vojaki služili 30 mesecev mesto 12, kot je bilo prvotno določeno. Poleg tega je senat tudi odglasoval, da se da vojakom, ki služijo nad leto dni in katerih čin je nižji od častnikov, po enoletnem službovanju \$10 bonusa na mesec.

Jutri pridejo tozadevne predloge pred zbornico poslancev. Nesoglasje med republikanci. Kakor običajno, med republikansko senatorjema države Ohio zopet ni bilo soglasja. Senator Harold H. Burton je glasoval za 18-mesečno podaljšanje vojaške službe, naka je glasoval za sprejetje predloge. Taft pa je glasoval proti administraciji, ki je glasoval za \$10 bonusa, dočim

Rusi poročajo o uničenju nemške elitne divizije "mrtvaško-glavev"

Divizija "lobanjarjev" je sestojala iz dveh polkov pehote in enega artilerijskega polka. — Najvišje priznanje supremnega sovjeta hrabrosti ruskih četnikov.

MOSKVA, 7. avgusta. — Rusi so vojno poročilo naznanjajo, da odbijajo Rusi trdovratne nemške napade na Smoljensk, Beloruzsko in v estonskih sektorjih.

V kraju Smoljenska ni bilo nikoli bojov skoraj nobenih izjem, kljub včerajšnjemu nemškemu poročilu, da je bila divizija za Smoljensk izvojevana.

Sodelovanje Amerike in Rusije. Moskovski časopis "Pravda", pravi, da je bil zdaj položen temelj sodelovanja med Sovjetsko Rusijo in Zedinjenimi državami za borbo proti skupnemu sovražniku, ki ogrožava svobodo vseh narodov.

"Sovjetsko ljudstvo je vzelo z veliko zadovoljnostjo na znanje sodelovanja Sovjetske Rusije in Zedinjenih držav, katero sodelovanje temelji na skupnih interesih obrambe obeh dežel," pravi "Pravda".

Uničenje Hitlerjevih čet

Ruska oficijelna agencija Tass poroča, da so Rusi uničili eno nemško elitno divizijo — "mrtvaško-glavev", tako zvano "mrtvaško-glavev" divizijo, ker imajo vojaki te divizije za svoje posebne odznake znamenje mrtvaške glave s kostmi. Divizijo so uničili Rusi pod poveljstvom polkovnika Tišinskega.

"Sovjetski častniki so doznali, da prihod teh "lobanjarjev" na dan, ko so dospeli na fronto, ni bilo tako poslastično, kot je bilo prej, ko so se vrnili z enim ujetim Nemcem, korporalom Ludvikom Simmlerjem," poroča Tass. Ujetnik je povedal, da se je njegova divizija, sestojala iz dveh pehotnih in enega artilerijskega polka, borila v Franciji in Grčiji, zdaj pa je bila poslana na rusko fronto, da zada tu "odločen udarec."

Napad nemške divizije

Cim je nemška elitna divizija napadla, je sovjetska artilerija odprla zastorni ogenj, ki je povzročil veliko razdejanje med nemškimi tanki, strojnimi, mo-

NACISTI PRITISKAJO PROTI KIJEVU IN ODESI

Nemške mehanizirane čete so obnovile danes svojo silno ofenzivo v Ukrajini z napadi v smeri proti Kijevu in Odesi in z obkroževalnimi potezami ob dolnjem Dnjepru.

Poročila, ki so dospela v London, naznanjajo, da Nemci resno ogrožajo Odeso z besarabske fronte

Londonski vojaški opazovalci so mnenja, da so morali Nemci našiti šibko točko v ruskih obrambnih črtah v Ukrajini, in da hite zdaj izkoristiti to dejstvo.

Zanimiv program

Vsako nedeljo ob 11. uri zjutraj se potom WGAR radio postaje sliši takozvani "I'm American" program, na katerem nastopijo razne prominentne osebnosti vseh narodnosti. Do sedaj so že nastopili župan Blythin, sodnik Kovachy, Theodore Andrica, od angleškega dnevnika "Cleveland Press", John Mihal, od angleškega dnevnika "Cleveland News", monsieur Zlamal in mnogi drugi.

Prihodnjo nedeljo bo govoril škof Jos. Schrems. Program, ki traja od 11. do 11:30 ure, vsebuje vprašanja in odgovore na zanimiv način pod zgodovino in razvoj zgodnjih imigrantov. Sliši se tudi petje in godbo, ki predstavlja narodnost, kateremu je program za dotično nedeljo posvečen. Vrš se pod pokroviteljstvom justičnega departmanta v Washingtonu s sodelovanjem WGAR postaje in narodnostne oglaševalne družbe. V nedeljo, 17. avgusta, se bo enak program vršil pod vodstvom slovenske skupine.

Joe Sodja, sin poznane družine iz 1278 E. 167 St., ki je poznani kot eden najboljših igralcev na banjo in kitaro, se nahaja pri svojcih na počitnicah. Sodja je profesionalni igralec in kadar ni na potovanju, ima svoj dom v New Yorku. Sedaj je baš končal pet-tedenski nastop v Roxy gledališču, ki je eno najznamenitejših zabavišč v New Yorku. Prihodnjo nedeljo bo nastopil na slovenskem radio programu, potom WGAR postaje, ob 1. popoldne ter bo zaigral dva slovenska in en angleški komad.

Sinček

Pretekli petek, 1. avgusta, so se vile rojnice pojavile pri družini Mr. in Mrs. John Zalokar, ml., 6922 Hecker Ave. in pustile krepkega sinčka. Mati in sinček, kateremu so dali ime John, Thomas, se dobro počutita v Huron Rd. bolnišnici. Dekliško ime mlade matere je bilo Florence Legat, ter je hči družine Mr. in Mrs. Thomas Legat. — Čestitke!

Na operaciji

Dobro poznana Mrs. Molly Može, 7704 Donald Ave., se je podala na operacijo v Charity bolnišnico, kjer jo je srečno prestala. Nahaja se v sobi št. 328. Prijatelji in prijateljice so vabljeni, da jo obiščejo. Želimo ji skorajšnjo okrevanje!

Na obisku

V družbi Mr. in Mrs. Joe Turk so si včeraj ogledali našo tiskarno Joseph in Johanna Smalz, iz Hibbinga, Minn. Za časa svojega obiska tukaj, se nahajajo pri Mr. in Mrs. John Bradach, East 179 St. Želimo jim obilo zabave v naši veliki metropoli!

Redna seja

V nedeljo zjutraj se bo v Slov. Domu na Holmes Ave., vršila redna seja društva "Mir" št. 142 SNPJ in članstvo je vabljeno, da se je gotovo udeleži. — Taj.

OBNOVITEV DELA V SAN- DUSKYJU

V tukajšnjem arzenalu so štrajkujoči lesni delavci zopet pričeli z delom. — Pogajanja za višje mezde bodo nemudoma uvedena.

SANDUSKY, O., 7. avgusta. — Kapitan Jermain Bodenhauer, poveljujoči častnik v tukajšnjem arzenalu, je izjavil, da bodo pričeli jutri, po šest dni trajajočem štrajku, v Plum Brook Ordnance Works napravah, lesni delavci (carpenters) zopet z delom.

Tozadevni sporazum, da se vrnejo lesni delavci na delo, je bil dosežen danes na konferenci med predstavniki ameriške delavske federacije, ameriške armade in reprezentanti E. B. Badger and Sons Construction Co., ki ima kontrakt teh del.

Unijski voditelji so pristali na željo, da pošljejo nemudoma delavce nazaj na delo, ko je bilo obljubljeno, da se bodo takoj pričela pogajanja za 25-centno povišanje mezde na uro.

Mnogo delavcev brezposelnih

Zaradi šest dni trajajoče stavke 675 lesnih delavcev ali carpenterjev, pripadajočih Ameriški delavski federaciji, je bilo začasno brezposelnih stotine drugih delavcev. Delegatje in drugi reprezentanti unije so nocoj telefonično obveščali delavstvo, naj se vrne jutri na delo, kjer pa to ni bilo mogoče, se jih je obveščalo s prihodom v njihove hiše.

Carpenterji v tem arzenalu so prejeli \$1.12 in pol centa na uro, zahtevajo pa \$1.37 in pol centa na uro.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Los Angeles, Calif. — V tukajšnji javni bolnišnici je pred dnevi umrl George Koler, star 59 let in rojen v Stojarcih na Štajerskem. V Ameriki je bil 29 let in tu zapuša le oddaljene sorodnike. Ni bil pri nobenem podpornem društvu in bil je pokopani civilno 12. julija na pokopališču Englewood Park v Los Angelesu.

Willard, Wis. — Tukaj se je zadnje dni zgodilo več nesreč pri delu na farmah. Frank Parker starejši je padel s stroja za košnjo in si poškodoval roko. — Težko se je poškodoval tudi mladi Willie Lukas, ki je moral iskati zdravniške pomoči. Mladi John Rovtar je tudi padel s stroja za grabljenje sena in si je zlomil roko.

Chicago. — Dne 3. avgusta je umrl Jakob Kržišnik, star 47 let in doma iz Dobrove pri Ljubljani, član društva "Francisco Ferrer" št. 131 SNPJ. Tu zapuša dva brata, v starem kraju pa sestro.

NAČELNI RUSKO-JUGOSLOVANSKI SPORAZUM DOSEŽEN

LONDON. (JK). — Govoreč o doseženem rusko-poljskem sporazumu, na čigar podlagi bo podpisan dogovor, in pojasnjevanje nadaljevanje pogajanj za sporazum med Čehoslovako in Poljsko, je dr. Edvard Beneš, predsednik čehoslov. vlade v izgnanstvu, izjavil, da je bil že dosežen tudi načelni sporazum med sovjetsko in jugoslovansko vlado, na čigar temelju se bo sklenil v najkrajšem času tudi

Mussolinijev sin ubit v letalski nesreči

Bruno Mussolini se je včeraj ubil, ko je treščilo v Pisi na zemljo nove vrste letalo, katerega je preizkušal.

RIM, 7. avgusta. — V bližini Pise se je danes v letalski nesreči ubil Bruno Mussolini, sin italijanskega premierja. Mladi Mussolini, mlajši sin premierja, se je ubil pri preizkušnji nove vrste letala. Ob svoji smrti je bil 25 let star.

V italijanskem letalskem zboru je imel čin kapitana. Kot letalec se je udeležil ekspedicije v Abesiniji, Španiji kakor tudi v sedanjih vojni.

Komunike, ki poroča o njegovi smrti, pravi: "Danes zjutraj ob desetih je umrl slavne smrti kapitan-pilot Bruno Mussolini, ki se je ubil, ko je treščilo na zemljo nove vrste letalo, katerega je preizkušal."

Lanskega decembra je bilo poročano, da je bil ubit v zračnem boju nad Grčijo, toda vest se je pozneje izkazala za neresnično.

Leta 1938 je bil Bruno Mussolini vodja enega izmed treh letal, ki so poletela iz Italije preko Dakarja, Francoske Zaprane Afrike, v Brazilijo.

Piknik

Podružnica št. 3 S. M. Z. ima svoj prvi piknik v nedeljo, 10. avgusta, na vogalu Chardon in Richman Rd. Članstvo je vabljeno na poset.

Soc. klub št. 27 JSZ

Nocoj, ob 8. uri se vrši redna seja Soc. kluba št. 27 v navadnih prostorih. Prosi se članstvo, da se seje udeleži. — Tajnik.

NEMŠKA POROČILA O RUSKIH IZGUBAH SO "PRAVLJICE IZ TISOČ IN ENE NOČI. . . ."

Nacisti si prizadevajo dvigniti moralo nemškega ljudstva, kateremu si ne drznejo povedati resnice

VSE "UNIČENE" RUSKE ARMADE SE HRABRO BORIJO

Na fantastično nemško poročilo, da so Rusi izgubili na mrtvih in ranjenih okoli 3 milijone, na ujetih pa milijon mož in na poročilo o ogromnih ruskih izgubah na materialu, odgovarja zdaj oficijelna Moskva. Obe poročili sta sveda pretirani in je v njih mnogo propagande, vendar je rusko poročilo mnogo bliže resnici kot pa nemško.

"Pravljice iz tisoč in ene noči" MOSKVA, petek 8. avgusta. — Nemška armada je izgubila 1,500,000 mož napram 600,000, kolikor znašajo naše izgube, in naše vojaštvo še vedno trdno drži v svoji oblasti vse sektorje vojne fronte.

Nemške trditve, češ, da so Nemci ujeli 895,000 ruskih vojakov in da znašajo ruske izgube na mrtvih in ranjenih večkrat pomnoženo to število, označujejo v Moskvi za "arabske pravljice," katerih namen je, dvigniti moralo nemškega ljudstva v rajhu.

Ruski komunike pravi, da je značilno, da se ni že prej povedalo nemškemu ljudstvu, koliko Rusov je izgubilo življenje v tej vojni.

Rusko poročilo

Rusko poročilo navaja sledečo materialne izgube na obeh straneh:

	Nemčija	Rusija
Tanki . . .	6,000	5,000
Topovi . . .	8,000	7,000
Letala . . .	6,000	4,000

Nemci pa so naznanili, da je

PRIZADEVANJE ZA PORAVNAVO VE-LIKE STAVKE SE JE IZJALOVIL

Na konferenci, ki jo je sklical Sidney Hillman za poravnavo stavke v ladjedelnicah v državi New Jersey, kjer stavka 16,000 delavcev, ni bil dosežen sporazum.

KEARNY, N. J. 7. avgusta. — Konferenca, ki jo je sklical Sidney Hillman, OPM ravnatelj, v prizadevanju, da se poravnava stavko v Federal Shipbuilding and Drydock Co., se je nocoj razšla po manj kot enournem posvetovanju, ne da bi udeleženci dosegli kak sporazum.

Stavka, ki se je pričela snoci o polnoči, je ustavila delo na bojnih in trgovskih ladjah, ki je preračunano, v kontraktu na 493,000,000 dolarjev.

Ladjedelnico utesne prevzeti vlada

Obrambni posredovalni odbor je dal razumeti, da bo pri-

VELIKO ŠTEVILO USTRELJENIH V BEOGRADU — TALCE OBEŠAJO IN STRELJAJO

BERLIN. (JK). — Uradna kor n. pr. zlasti velika vstaja v nemška agencija za novice DNB Nevesinju. Dne 28. julija, ob objavi, da je bilo 28. julija ustreljenih in obešenih "mnogo ljudi" v Beogradu domnevno zaradi sabotaže. Kakor navadno, so vsi ti bili baje židje in komunisti.

(Op. "J.K.": Na Vidovdan so se pomnožila četniška gibanja po celi podjarmljeni Jugoslaviji in izbruhnele močne vstaje, ka-

John Peterka v bolnišnici

Nagloma je bil odpeljan snoci v St. Luke's bolnišnico, kjer je bil operiran na vnetem slepiču, poznani John Peterka, iz 1121 E. 68 St., zastopnik "Enakopravnosti" za newburško okoličino. Nahaja se v sobi West 104 in prijatelji ga lahko obiščejo. Mr. in Mrs. Peterka sta baš danes zjutraj mislila odpotovati v Petersburg, Virginijo, kjer se njun sin nahaja pri vojaki. — Želimo, da se mu ljubo zdravje čim prej popolnoma vrne!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$1.50
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NEKAJ O DEMOKRACIJI

Ko je pred stoletimi leti zmaga francoska revolucija in proglasila "enakost," "bratstvo" in "svobodo," je uvedla demokratično vladavino, posneto po starogrških in rimskih vzorcih. Ni obstala. Uničila sta jo oligarhija nekaterih revolucionarjev in Napoleonova avtokracija. A Francozi so jo znova vzpostavili, ko je bila parkrat zatrta. Iz Francije se je polagoma razširila tudi po drugih državah evropske celine.

Pred svetovno vojno je pomenila, beseda demokracija nekaj drugega kakor danes. Če so slišale stare poborne žene na vasi govoriti o demokraciji, so se kar prekrizale, ker ta beseda je pomenila med njimi samega Antikrista. A zavedni delavci in sploh zavedni ljudje so videli v demokraciji izboljšanje svojega socialnega položaja in soodločevanja ter kontrolo v vladnih poslih. Jasno, da demokracija, kakršno so imeli na Grškem, kjer so se državljani takorekoč poznali ter se lahko sestajali v svojem glavnem mestu in si izmenjali svoje misli, v današnjih državah ni mogoča. Zato so v sedanjih državah vpeljali parlamente, kjer naj bi poslanci zastopali misli svojih volivcev. Težke borbe so se bile za parlamentarizem. Delavstvo in razumnštvo je moralo mnogokrat nastopiti tudi na ulicah, da je izsililo svoje pravice od avtokracije. Tudi ko je bil že uveden parlamentarizem, se je bilo treba boriti dalje za razširjenje in izboljšanje demokratičnega reda.

Uspehi teh borb so bili v vsakem pogledu ogromni. Evropsko prebivalstvo se je tekom stoletja potrojilo, gospodarsko, kulturno, socialno in tudi moralno stanje prebivalstva se je začelo hitro boljšati. Splošna znanost se je dvignila kakor nikoli v zgodovini, nekateri narodi so takorekoč kar tekmovali v znanosti. A najbolj vidni uspehi so bili v tehniki, kjer so kar zrevolucionirali gospodarstvo. S proglasitvijo osebnih svobod je Evropa tekom enega stoletja napravila večji razvoj, kakor preje v dveh tisočletjih.

Pripomniti treba še, da so bili fevdalna aristokracija (stara plemstvo) in visoki cerkveni krogi vedno proti vsaki demokraciji in čudno je, da so sedaj našli zaveznike tam, kjer so se jih najmanj nadejali — med onim delavstvom, ki vidi v "delavski diktaturi" svoj ideal.

V Rusiji, kjer ni bilo nikoli demokracije in je bila država vsled nezadostne industrije vedno odvisna od drugih držav, je bila potrebna temeljita sprememba. Te nedostatke je skušala popraviti revolucionarna vlada, ki je uvedla mnogo res temeljitih reform. Nič čudnega če so začeli delavski krogi tudi po drugih državah misliti na takšno vlado. Temu nasproti pa sta se postavili fašistična in nacistična diktatura, ki sta enako ruski "delavski" odpravili demokracijo in omejili osebno svobodo ter vpeljali "parlamente," kjer so "poslanci" (kdo jih je poslal?) samo za ploskanje, kadar govori duče ali fuehrer.

Te diktature imajo enake nedostatke kakor vse v zgodovini, ki jih je bilo že dosti. Pri vseh diktaturah je bilo mnogo kleeplazstva in hinavščine, ker ljudje ne smejo povedati svojih misli, in vedno je moralo biti mnogo policije, špiceljstva, orožništva in vojaštva, ki je skrbelo za "red." Tudi je v vseh diktaturah bilo izvršeno strahovito mnogo smrtnih obsodb, kar je pač najbolj viden znak moralnega propadanja.

Brez dvoma je v današnji demokraciji mnogo nedostatkov. Predvsem pri veleindustriji in velebankah bi se morale uvesti velike reforme. In še mnogo drugih vprašanj čaka rešitve. A če jih ne bo znala rešiti prava in bolj popolna demokracija, jih tudi diktatorji ne bodo rešili splošnemu ljudskemu blagostanju v korist.

Demokratični državljani se zavedajo teh nedostatkov in so prav v zadnjih tednih veliko govorili o njih in o potrebi, da se po vojni marsikaj preuredi posebno v socialnem pogledu. Podlaga za tako preureditev pa mora biti enakopravnost, kakor jo demokracija zahteva tako za posameznike kakor za narode, in ne podrejevanje posameznikov nacističnemu "nadžlovecu" in celih narodov nemškemu "nadžnarodu," kakor bi hoteli Nemci.

Demokracija ima svoje nedostatke, svoje križe in težave, o tem ni dvoma. Prav tako je pa tudi gotovo, da je svoboda v najslabši demokraciji še zmerom več vredna nego najbolj sijajno organizirano suženjstvo v totalitarnih državah.

UREDNIKOVA POŠTA

ZASTOPNIKOM PROSVETNEGA KLUBA SND

Cleveland, O. — Slovenski šolski piknik na SNPJ farmi in narodni dom na St. Clair Ave. ima poleg drugih ustanov in klubov tudi Prosvetni klub S. N. D., katerega tvorijo zastopniki in zastopnice društev, delničarjev S. N. Doma. Klub je bil pred leti ustanovljen z namenom, da društva delničarji aktivno, potom svojih posebnih zastopnikov in zastopnic delujejo za procvit in uspeh prosvetnih aktivnosti v Slovenskem narodnem domu, ki so direktno pod pokroviteljstvom Doma.

Najstarejša kulturna ustanova, ki jo vodi S. N. Dom na St. Clair Ave., je Slovenska šola S. N. D., ki odpravlja začetkom septembra letos svojo 18 leto nepretrganega sezonskega pouka slovenskega jezika. Sveta dolžnost vseh zastopnikov in zastopnic v Prosvetnem klubu S. N. D. je torej, da storimo vse dobro, kar morete za dobrobit Slovenske šole.

Okrog 33 društev delničarjev SND je za letošnje leto prijavilo imena svojih zastopnikov in zastopnic, da bodo pomagali pri priredbah, ki jih podvzame Slovenski narodni dom ali katere izmed Domovih ustanov.

V nedeljo 10. avgusta se vrši

šolski piknik na SNPJ farmi in pričakovati je, da bo tam pravčasno navzoč vsak zastopnik in zastopnica svojega društva v Prosvetnem klubu, da pomagata izvesti naloge, ki so običajne na piknikih.

Zadnja seja Prosvetnega kluba, ki je bila sklicana za 21. julija z dopisnicami, ni bila povoljno obiskana, dasi je bilo treba organizirati delavce za izlet Slovenske šole. Vsak se zanaša na druge, nazadnje je pa pre malo ljudi za delo in par oseb ne more izvršiti velikega dela, ki je s piknikom v zvezi.

Vsako, ki je prevzel nalogo zastopnika ali zastopnic v Prosvetni klub SND, naj tudi po svoji najboljši moči, ko pride čas dela, izvrši svojo nalogo. To je vse, kar se od posameznika pričakuje.

Za delovodjo na pikniku je bil izvoljen Mr. John Tavčar, tajnik Slovenskega narodnega doma. Zglasite se na pikniku pri njemu, da vam odredi kakšno delo, če ne bo preje preskrbljeno. Vsak zastopnik in zastopnica naj se gotovo udeleži šolskega piknika S. N. Doma.

Erazem Gorshe

Shod v Hrvatskem Domu

Cleveland, Ohio. — V petek večer, 8. avgusta, ob 7:30 uri zvečer se vrši shod, katerega prireja hrvatska in srbska društva od International Workers Order. Na shodu se bo govorilo kako pomagati sovjetski Rusiji in Veliki Britaniji, da se čim preje uniči fašizem in Hitlerizem.

Ne pozabite, da nas je veliko več treba kot kdaj prej, da nudimo svojo pomoč vsem narodom, ki se danes borijo proti fašizmu. Na shodu, ki se bo vršil v Hrvatskem domu, se bo govorilo v angleškem in hrvatskem jeziku. Vstopnina bo za vsakogar prosta. Javnost je vabljen, da se ga v velikem številu udeleži.

Odbor

Vrtna veselica

Cleveland, O. — V nedeljo, dne 17. avgusta, se obeta na združni farmi v Chardon, O. nekaj prav prijetnega, ko bodo združeni mladinski pevski zbori priredili svoj vrtni piknik. To so mladinski pevski zbori, ki so pod vodstvom Mr. Louisa Šemela.

Dolžnost vseh Slovencev in prijateljev slovenske pesmi je, da se po možnosti udeležijo in pripeljejo tudi svoje prijatelje na piknik. Le z združenimi močmi nam je zagotovljen uspeh. Pri vsaki enaki prireditvi, starši te mladine radevolje povrnejo poset. Vljudo se vabi cenjeno občinstvo širnega Clevelanda in okolice, da žrtvuje to nedeljo mladinskim pevskim zborom.

Na tem pikniku bodo nekateri srečni ko bodo prišli njih številke na dan, teh pa ne bo malo, ampak jih bo večja vrsta.

Na to gremo v procesiji do tam, kjer bodo same dobrote. Naš požrtvovalni odbor je preskrbel, da ne bo nihče žalosten. Kronana bo tudi kraljica ali kralj sreče in sicer kateri fantek ali deklica bo največ listkov prodal, bo kronan in dobil lepo nagrado.

Torej, ako vam kateri teh mladih pevcev ponudi listek, ne odrecite mu, kajti z eno desetico boste morda srečni.

Za tiste, ki nimajo svojih vozil, bo na razpolago truck, kedaj bo odpeljal, bo še pravčasno

poročano v naših listih.

Za mladinske pevске zборе
John Terlep, preds.

Novosti pri društvu Svoboda

Cleveland, O. — Redna seja društva "Svoboda" št. 748 S. N. P. J. se vrši v petek, dne 8. avgusta, ob 7:30 uri zvečer v navadnih prostorih.

Ker je seja važna, so članice prošene, da se je polnoštevilno udeležijo.

Ker se nista mogla s soprogo udeležiti piknika našega društva, je daroval Mr. Anton Malovasič dva dolarja v blagajno. Mrs. Jos. Tratnik pa je darovala en dolar. Članice se obema iskreno zahvalimo.

Nagrade na pikniku društva "Svoboda" so sprejele: Prvo nagrado Mrs. Jos. Tratnik, drugo Miss M. Tratnik in tretjo soproga Mr. J. Filipiča. — Vse tri so aktivne članice naše S. N. P. J. — Naše čestitke!

L. Vozel,

tajnica.

Piknik in shod

Barberton, Ohio. — Ameriško - slovenski državljanski klub priredi piknik in shod v nedeljo, 10. avgusta na Novakovih prostorih na Sherman Rd.

Na programu bo poleg kandidatov demokratske stranke, tudi zastopnik mestnega odbora za 50. letnico, kateri bo izročil barbertonskim Slovincem nagrade, katere so zaslužili s svojim trudom in sodelovanjem ob času proslave 50. letnice mesta Barbertona.

Brzjavno smo povabili clevelandskega sodnika Lauscheta, kateri se je nam, barbertonskim Slovincem zelo prikljubil na zadnjem shodu, ki se je vršil v dvorani "Domovina", v Barbertonu. Vljudo vabimo vse Slovence, da se gotovo udeležijo.

Z vašo udeležbo boste pokazali, da sodelujete složno za napredek Slovencev, da ste zavedni državljani te proste dežele in kar je najbolj važno, da boste izbrali kandidate, ki vas bodo zastopali v mestni službi.

Torej, ne pozabite! — Na svetenje v nedeljo, 10. avgusta na Novakovih prostorih!

Vincent H. Lauter

Vrtna veselica mladine Piknik

Cleveland, Ohio. — Da se zopet enkrat navzjete krasne slovenske pesmi, da se naplešete ob godbi poznane Johnny Pecona, da se malo izognete hudi vročini in se razveselite v veselju družbi znancev in prijateljev, ste vljudo vabljeni, da se udeležite vrtno veselice, katero priredi Zdrženi mladinski pevski zbori v nedeljo, dne 17. avgusta na prostorih S. N. P. J.

Zdrženi mladinski zbori letos ne priredijo skupnega koncerta, toraj so se odločili, da nastopijo na tej vrtni veselici in vam zapoje več narodnih pesmi, da vsaj nekoliko nadomestijo pogrešani skupni nastop na koncertu.

Starši se trudijo, da kar največ mogoče uredijo, da se bo postreglo občinstvu v vseh ozirih. Za one, kateri nimajo svojih avtomobilov, bo vozil truck na prostore. Prvi truck odpelje jutraj ob 9. uri izpred Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue, ob 9:30 uri se ustavi pred Slovenskim delavskim domom na Waterloo Rd. in ob 10. uri pri Slovenskem društvenem domu na Reher Ave.

Popoldne ob 1. uri pa odpelje drugi truck izpred Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., ob 1:30 izpred Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. in ob 2 uri izpred Slovenskega društvenega doma na Reher Ave.

Na ta dan bo tudi izvoljena "kraljica" ali najbolj popularno dekle Zdrženih mladinskih pevskih zborov.

Ze več let nosi to čast Miss Agnes Godec, ki je bila pevka mladinskega zbora "Škrjančki" v Euclid, Ohio. To nedeljo pa bo proglašena nova kraljica, ki bo zmaga v tekočem kontestu. — Volilne listke si lahko nabavite pri pevcih in pevkah in starejših zborov. Sedaj je še čas, da volite za kandidatino, kateri želite zmago in poleg boste pa lahko še srečni in dobili denarno nagrado.

Ker je to edina prireditev letos združenih zborov, so prijatelji mladine in ljubitelji petja prijazno vabljeni, da se udeležijo.

Torej, zapomnite si v nedeljo, 17. avgusta bo na prostorih S. N. P. J. farne, vrtna veselica Zdrženih mladinskih pevskih zborov.

Pozdrav

Ančka Traven

Kako se boste vozili na piknik Slovenske šole?

Cleveland, Ohio. — Kdor nima svojega avtomobila, se lahko prav udobno pelje na piknik Slovenske šole S. N. Doma, ki se vrši v nedeljo, 10. avgusta na S. N. P. J. farmi, z busom od Cleveland Railway Co., ki se ga je najelo za ta namen. V busu je sedežev za 40 odraslih ljudi, otrok gre notri še več, za silo tudi odraslenih.

Bus je drag, ampak vodstvo Prosvetnega kluba in šole želi postreči ljudem, ki so naklonjeni šoli, da imajo prijetno vožnjo na obe strani. Cena za obe strani je 50c za osebo ali sedež, kar niti ne krije stroškov busa, razen če bo čezmerno napolnjen. Da boste sigurni vožnje v busu, pridite pravočasno pred Slovenski narodni dom na St. Clair Ave., ker bus odpelje izpred Doma ob 12:45 popoldne, v Collinwoodu se ustavi pred Slovenskim delavskim domom na Waterloo Rd. od tam pa odpelje naravnost na SNPJ farmo. Bus bo vozil samo enkrat. Iz SNPJ farne odpelje ob 7:30 zvečer.

Vse one, ki imate avtomobile in greste na piknik Slovenske

šole, pripeljte s seboj čimveč mogoče prijateljev in prijateljic, da bo izlet temvečji uspeh v moralnem in materialnem oziru.

Erazem Gorshe

Iz zapadne strani Clevelanda

Cleveland, O. — Zadnje nedelje, dne 3. avgusta, je bilo več vrtnih veselice in proslav.

Pred štirimi leti je bil postavljen Narodni Dom v Maple Heights, O. in že je postal premanjhen. Sli so tamošnji rojaki na delo in ga povečali. Dne 3. avgusta so imeli otvoritev prizidka. Jaz in moj mož sva se namenila, da greva pogledat njih Dom in vse vesele Maple-hajčane.

Najprvo rečem tole: Vsa čast vsem, ki so pripravili žrtvovati z delom in v denarju, da tako dobro napredujejo. Tu se vidi, da delajo roka v roki. — Program ob tej priliki je bil vsem všeč; nastopilo je več pevskih zborov, ki so zapeli lepe pesmi.

Tudi "Kraljički" imajo lep glas, le toliko je spremembe, da jih je bilo več, ko ob otvoritvi Doma. Vsak govornik je imel pomembne besede. Dvorana je bila polna. Ogledali smo si prostore ter malo obstali pri jasliah za okrepčilo. Mudilo se nam je zato, ker smo se udeležili piknika tu di doma v našem domu, kjer je društvo "Soča" št. 26 S. D. Z. priredilo veselico. Pogrešali pa smo več prijateljev, kateri se nahajajo na počitnicah. Zabave med članstvom društva "Soča", je vedno dosti.

Prihodnji dan smo prišli skupaj z poznanim Frank Zeleznikom, ki vodi gostilno na Jennings Rd. Prvo vprašanje je bilo, kje si bil pa včeraj, ker smo te povsod pogrešali. Pa odgovori, obžalujem, da nisem mogel nikamor, ker so vsi na počitnicah in vzel so seboj tudi mojo lizo, da sem moral ostati doma.

Upam, da mu niso nikjer zamerili. Vsak dobro ve, da kadar se udeleži, da pa takrat popravi za nazaj, kar je zamudil. Zato pa tudi mi ne pozabimo, ko bo odprli nove prostore tam, kjer sedaj živi, da ga bomo obiskali vsi Slovenci iz zapadne strani in tako tudi od drugod, da bomo krstili novo poslopje, svoj želedec pa z dobro pijačo založili.

Ker pa ima izvrstno kuharico v osebi svoje žene, nam postreže z prigrizkom.

Staro poslopje bodo podrli, toda Frank pravi, da predno bodo začeli, da se bomo prej prav dobro naplesali. Kdaj bo otvoritev novih prostorov, bo sporočeno v časopisu ali na radio v teku par tednih, takrat pa ga vsi obiščimo.

Da sem to napisala, je moja prijateljska dolžnost.

Anna Jesenko

Vrtna veselica

Cleveland, Ohio. — Dne 17. avgusta priredi skupni mladinski pevski zbori vrtni koncert na farmi društev S. N. P. J. Vstopnine ni nobene, pa če jih poslušate od blizu ali daleč, kar se redkokdaj zgodi, da nam ni treba skrbeti kje bomo kupili vstopnice.

Kdor rad posluša tukaj rojen naraščaj, naj si določi nedeljo, 17. avgusta, da se popelje na omenjeni prostor. Kdor nima vozila, se bo lahko peljal s truckom, saj bo poročala Miss Ann Traven, tajnica skupnih zborov.

Vodja teh zborov je Mr. Louis Sime in kdor hoče, videti kako mu ti malčki sledijo kadar nastopijo, naj ne zamudi te prilike.

Ivan Kapelj

ŠKRAT

On: "Gospodična Mica, posled sva ostala sama. Ali tite, kaj vas mislim vprašati?"
Ona: "Da. Toda ne vprašali, če bi slutili, kaj mislim odgovoriti."

"Gospodična, ali bi vi in poklicali svojo mater, vas jaz zdaj ljubim?"
"Čemu naj bi jo klicali, dar ne mislite poljubiti nje?"

"Natakar!" vpije gost iz "Kakšno juho pa ste nesli? Doslej sem našel v muhe, eno dlako in kos gospe." "Takoj vam postrežem spod," se odreže natakar, hitim po sito, da boste juho ko precdili ..."

Obrambno valni bondi

Vprašanje: Zakaj naj jemo obrambne bonde?

Odgovor: Da ohranimo riko svobodo. Da pokazemo našo zaupanje v našo deželo, nos do iste. Da postarimo zemsko diktatorje, da republika najmočnejša na svetu.

Vprašanje: Ako nimam volj denarja za nakup obrambnega bonda, kaj morem?

Odgovor: Kupite obrambne poštne znamke, ki so v vsod na prodaj. Imajo jih ni uradi, banke, veletrgovne lekarne, ali vam jih morejo preskrbeti v vseh centrov in več. Prihranite volj teh znamk v vašem bondu.

Pripomba: Obrambne ali znamke morete kupiti najbližjem poštnem uradu na najbližji banki, ali po informacije na Treasurer of the United States, Washington, D. C.

"PO NAJHITREJSI POTI"

V bližini Zeneve je postala krila tolpo ponarejevalcev, narna in je zaplenila 26 milijenih kovancev po 5 centov. Krajevni policijski šef je telefoniral pristojnemu nemu pravdnistvu, ki mu ročilo, naj kovanec dostavi najhitrejši poti. — Na jutro je državni pravdnik — pošto nakaznico — frankov ...

STATISTIKA O KOPALNEM KADEH

Po nekem poročilu je odpadla v Zedinjenih državah vsakih enajst oseb ena kopalka. V ostalem svetu pa na kopalna kad šele na 100. Zedinjene države so la z največ kopalnimi kadmi drugem mestu je Anglija, tretjem Nemčija, na četrtem Francija.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

FOR DEFENSE

Primorski Slovenci ne smejo biti pozabljeni

Anna Krasna, New York City

Ko je Jugoslavija napravila zgodovinsko velik, važen in junaški korak, je s tem priključila naše masčevanje in brutalno silno jezo modernega Atila—v isti junaški potezi pa je tudi zagotovila svojemu ljudstvu bodočnost, kakaj demokratična ljudstva po svetu so ji podala prijateljsko roko in jo zagotovila, da bo po tem strašnem časnem porazu vstala zopet k življenju, večja in bolj združena kot kdaj prej.

Mi tam od Primorja, ki nam rodno zemljo in brate in sestre tlačijo tujeva peta že nad dve desetletji, smo s krvavečim srcom zasledovali tragičen in žalosten potek dogodkov, ki so prinesli jugoslovanskemu narodu tako krut veliki petek. S ponosnim srcem smo vzeli na znanje in prisluhli, ko je sam predsednik Združenih držav slovesno izjavil vsemu svetu, da Ameriška država stoji ob strani male, a junaške Jugoslavije. Čuli smo zagotovila Velike Britanije in prebrani, da fašizem in nacizem ne moreta zmagati za dolgo, če sploh, nismo imeli najmanjšega dvoma, da bo Jugoslavija zopet vzpostavljena.

Mnogi med nami so mnenja, da zopetno vzpostavljene države Jugoslavije pomeni že samoobsebi tudi osvoboditev Primorja in drugih podjarmljenih delov Slovenije in Jugoslavije sploh. Vendar pa v teh časih, ko je krivica nad narodnimi manjšinami toliko, da jih je že skoro težko naštet, ni zaupati zgolj splošnemu sentimentu, ali ljubam, da narodne manjšine po tej vojni ne bodo več brezobzirno dodeljene temu ali onemu narodu ali državi. Nameni so lahko zmirom in povsod dobri, ali praktično vprašanje časa more čisto zaobrniti stvari v škodo tistim, ki imajo najmanj besede—manjšinam. Prepričani smo tudi lahko, da bodo razni elementi v državah, ki so si podjarmile naše kraje, delovali z vsemi močmi na tem, da se ne krši mej, postavljenih po zadnji svetovni vojni. O stališču, ki ga zastopajo reprezentanti takih elementov v Evropi in v Ameriki, in s katerim moramo računati, se bo v bodočnosti podrobneje razpravljalo tako v svrhu jasnosti, kot v doprinese zgodovinskih in drugih dokazov, ki dovolj jasno potrjujejo dejstvo, da z deljenjem našega naroda se je delala in se še dela krivica ljudstvu, katero je dolga stoletja kultiviralo zemljo in stalo na braniku evropske civilizacije.

Naše Primorje nima na sebi nič italijanskega—mi smo bili navrženi kot nekakšno plačilo za zavezništvo Italiji po zadnji svetovni vojni. Mi nišmo bili nikdar del Jugoslavije, Jugoslavija sama se je odpovedala pravici do Italiji dodeljenega jugoslovanskega ljudstva. Razmere in praktičnost časa je narokovala tako.

Tu pa se porodi potreba delovanja podjarmljenih manjšin samih. Mi sami moramo skrbeti, da bomo pripravljene delovati za osvoboditev naše narodne manjšine potom informiranja in potom odločnih apeloj na one faktorje, kateri vemo, da bodo imeli besedo pri zopetnem urejanju Evrope po tej vojni. Mi ne smemo čakati, da nam kdo prinese osvoboditev na krožni-

ku; naša dolžnost, kot Primorskih Slovencev, je, da se strmevamo v močno organizacijo, ki bo delovala zato, da bodeta Trst in Gorica spet naša.

Ko smo bili vrženi v koš Italiji, nas ni nihče vprašal, če nam je tako prav, Italijani pa tudi niso rekli, da ne marajo podjarmiti manjšine, četudi "Dučija" takrat še ni bilo na površju, manjšinam servirane sladke obljube in to celo v rimski zbornici. Besede ministra Tittonija so v tem smislu zelo značilne. Dejal je: "Z nami združena ljudstva druge narodnosti naj vedo, da mi z zgražanjem odklanjamo vsako misel tlačenja ali raznarodovanja; njihove jezike in njih kulturne ustanove bodo spoštovane; njihovi pravni zastopniki bodo uživali vse pravice naše svobodoljubne in demokratične zakonodaje; njihovi politični poslanci bodo prišerno sprejeti v italijanskem parlamentu." Zunanji minister Tittoni je žel za te besede tople ovacije zbornice... Mi vsi pa vemo usodo našega ljudstva pod Italijo.

Napačno bi bilo misliti, da je vse krivda fašizma. Omenjeni minister je govoril 27. septembra 1919, istočasno in potem vse do Dučejevega pohoda v Rim so karabinerji vlačili v ječe naše učitelje, duhovnike, intelektualce in inteligente ter slovenske rodoljube. Po pravici povedano, zadnji žalostni vtis, ki ga hranim iz domovine, je v verige vkljenjen učitelj, gnan v ječo po karabinerjih—in tedaj še ni bil Mussolini v sedlu! Kaj je zagrešil tisti učitelj? Bil je zavezen Slovenec.

Ne, mi ne bi zaupali nobeni še tako liberalni ali demokratični

italijanski vladi. Liparski in drugi malarični otoki, kamor je bil obsojen naš narodni intelekt pod Italijo in pod Mussolinijem, da tamkaj žalostno pogine, pa sramotno streljanje v hrbet, in drugo nešteto ponižavanje in teptanje naroda se je zarezalo pregloboko, da bi mogla Italija še kdaj vzbuditi v nas zaupanje. Kot narodno manjšino se nas je morilo, raznarodovalo in teptalo tako kruto, da se mora sramovati vsak italijanski liberal, ki si upa tudi samo namigniti, da jugoslovanske manjšine ostanejo pod Italijo, da se tako prepreči zopetno in novo "flikanje" po Evropi.

Tisoč in več vzrokov imamo, da spregovorimo lastno besedo in prid osvobodjenja, v prid zopetnega združenja z našo slovansko družino. Delovati pa moramo mi tukaj, kajti oni tam preko ne morejo in ne smejo storiti nič drugega nego na tihem želeči, da pride tudi zanje dan svobode in dan obračuna za tlačitelje.

Z ozirom na vse to se je v New Yorku organiziral Odbor Jugoslovancov pod Italijo, in želja tega odbora je, da se združijo vsi zavedni Primorci in Jugoslovani sploh ter skupno delujejo na tem, da bo bodoči Jugoslaviji priključen tudi do sedaj zasužnjeni del naroda pod Italijo. Apeliramo torej na naše primorske rojake in ostale Slovence, da se v stvar zainteresirajo, stopijo z nami v stik in delujejo med rojaki za organiziranje močnega odbora, katerega beseda bo nekaj zalegla pri velikih državnih Amerike in Evrope, ko bo prišel čas za to. Za nadaljne informacije obr-

nite se na: Odbor Jugoslovancov pod Italijo, (Committee of Yugoslavs under Italy) 302 E. 72nd Street, New York, N. Y.

AIR CIRCUS

HOWARD DUTTON

FLOSSIE ROGERS

They head the big Victory in the Air Circus for United China Relief and British War Relief at North Randall Race Track in Cleveland on Aug. 30 and 31.

V svrhu skupnega dela za nabiranje prispevkov za v vojni prizadeto ljudstvo, sta se odbor za kitajsko pomoč in odbor za pomoč Angležem zavzela, da se priredi dramatičen cirkus v zraku. Priredba se bo vršila v

soboto in nedeljo, 30. in 31. avgusta, na prostorih North Randall dirkališča, Warrensville Center Rd.

Prostori bodo urejeni, da se bo napravilo sedeže za 20,000 oseb, rezervirane sedeže se bo pa postavilo v ospredje. Vstopnina za otroke bo 25c, za odrasle 50c in rezervirani sedeži bodo po \$1 in \$2. Predstava bo vsako pot trajala dve in pol ure.

Petrolejske kopeli

Kot lečilo si petroleja danes ne moremo več dobro predstavljati, čeprav izvira iz njegovih produktov mnogo dragocenih zdravil. Bili so pa časi, ko so "tekoče zlato" poznali samo kot zdravilo. Vera v njegove zdravilne sile je prastara. Že pri starih Egipčanih in Asircih nalezimo na uporabo nafte ter asfalta za zdravilne namene. Hipokrat es je asfalt isto tako uporabljal kot lečilo in prav tako nam poročajo drugi staroeverški pisarji, kakor Dioskorides in Plinij, o tem. Kot ljudsko zdravilo proti revmatizmu in drugim bo-

A Malnar

1001 E. 74 St.
Cement Work
ENDicott 4371

POPOLNA ZELOGA

trebušnih pasov, elastičnih nogavic in pasov za kilo. Izvršujemo zdravniške recepte točno in zanesljivo. Dostavimo na dom kamorkoli.

MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd. Slovenska lekarna

Kdor ima

privatne sobe ali stanovanje za oddati v najem, naj jih zapiše pri MIHALJEVICH BROS. CO., 6424 ST. CLAIR AVE., ki vam jih bo takoj zarental.

PRODA SE

hišo s 9 sobami, na Parkgrove Ave. Klet pod vso hišo; forniz, lot 50x120. Cena \$3500. Takoj samo \$350.00.

Grocerijo in mesnico z vso novo električno opremo se prodajo poceni ali pa zamenja za hišo na vzhodni strani mesta. Dober promet in sicer večinoma za gotovino. Podrobnosti dobite od

Beachland Realty

767 E. 185 St.
IVanhoe 2950

DEKORIRAMO

vaše sobe po najnižjih cenah. Scenerija, napisi itd

A. PLUTH

21191 Kecker Ave.
IVanhoe 2261 M.

Zavarovalnino

proti
ogrju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 Schade Ave.
Pokličite:

ENDicott 0718

Next Week—"Old Betsy" saves the day.

površine, izkoriščali kot kolomaz. Še danes je v Oelheimu primitivno polno kopališče, ki mu voda diši po petroleju. Veliko ulogo je imel petrolej v starih časih tudi zoper kugo. Z njegovim dimom so preganjali povzročitelje te bolezni, ker so pač mislili, da smrad in dim za takšne namene zadostujeta. Še l. 1813. je neki zdravnik Grohmann zapisoval petrolej v obliki mešanice zoper kugo, in sicer so morali pacienti to mešanico jemati notranje...

V najem

se odda mirni, odrasli družini, stanovanje s 5 sobami in kopališčem; spodaj. Vpraša se na 7002 Becker Ct. ali pokličite HENDERSON 9871.

Prijatelj's Lekarna

St. Clair Ave. vogal E. 68 St.
Prescription specialists
Zastonj pripijemo na dom
ENDicott 4212

Kakor vsem znano, smo odprli trgovino z moško opravo. Izdelujemo obleke po meri. Klobuki, kravate in spodnje perilo.

JOHN MOČNIK

772 East 185th St.

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREZBA

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING

Towing, Parts, Batteries, Painting
Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENDicott 9361

Moderna slovenska popravilnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS
AUTOMOBILE IN TRUKE

RE-NU AUTO BODY CO.

878 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
GLEenville 3830

CVETLIČARNE

Slovenska cvetličarna

Jelencic Florists

15302 Waterloo Rd.
KENmore 0195

GASOLIN

MIKE POKLAR

E. 43 St. in St. Clair Ave.
ENDicott 9181

Gulf Refining Gas Station
Izvršujemo tudi prvovrstna popravila na avtomobilih.

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE

905 East 185th St.
Mi imamo avto-rack; najnovjšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

PAPIRAR

John Peterka

Paperhanger and Painter
Delo prvovrstno in točno
Se priporočam
1121 East 68th Street
ENDicott 0653

RAZNO

FRANK KURE

1118 EAST 77th ST.
ENDicott 0439
Vsa kleparska dela, dela na strehan in na furnezih. Se priporočam hišnim gospodarjem — delo je jamčeno in cene so zmerne.

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.

Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK
ENDicott 9359

Molly's Tavern

7508 St. Clair Ave.

Pri nas vam postrežemo z dobrim pivom, vinom in žganjem in dobrim prigrizkom. Se priporočamo za obisk. — M. Fucile, lastnik.

Tino Modic's Cafe

Pri nas dobite vedno mrzlo pivo. Imamo vsakovrstno žganje, vino in pivo.
6025 ST. CLAIR AVE.
Pri nas ste dobrodošli!

HECKER TAVERN

John Sustarsic in Frank Hribar
1194 E. 71 St.

Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odprto do 2:30 ure zjutraj.

J. SIMCIC in J. MARN

priporočata svoj
GAYINN
6933 St. Clair Ave.

kjer imata vsak petek in soboto godbo in ples. Najboljša pijača
ENDicott 8811

KO ZAZELITE KOZAREC

dobro pivo, vina ali žganja, obiščite
Louis Seme Cafe
6507 St. Clair Ave.,
EN. 9026

Odprto do 2:30 ure zjutraj

Anton Petkovšek

965 ADDISON ROAD
Slovenska gostilna
HENDERSON 4893
Se priporočam za obilen obisk

HAIR-BREADTH HARRY

ARTUR BERNEDE:

13

Tajna dvorane barbarskih bogov

Pustolovski roman

"Oh, vi ste, gospod konservator?" je zamrmral policist z negotovim glasom človeka, ki se je zbudil iz globokega, dolgega spanja.

"Da, prijatelj. Zberite se in govorite... Ali ste videli prikazen?"

"Videl, gospod konservator, in kolnem se vam, da sem mislil: moja poslednja ura je prišla."

To priznanje iz ust moža, o katerem so po pravici trdili, da ga je sam pogum in poštenje, je šlo vsej njegovi okolici globoko do živga.

Menardier je nato ob molku vseh ostalih pripovedoval svoj nočni doživljaj in končal z besedami:

"Že sem mislil, da ga imam... Če bi bil vse to vedel, bi mu bil pogljal svinčenko v prsi. A hotel sem ga dobiti živega. Sicer moram priznati, da se nisem imel več v oblasti... Ves zmeden sem bil... Nič več nisem vedel, kaj delam... Lahko si mislite, kako nenavadno se mi je zdelo vse to!"

Med tem, ko so vsi poslušali Menardierja, je stopil v dvorano barbarskih bogov preprosto, a izbrano oblečen gospod v širokokrajnem klobuku, ki si ga je bil potegnil na oči.

Bil je Chantecoq!

Kralj detektivov se je okoristil s tem, da je bil do nadaljnjega Menardier središče obče pozornosti, in radovedno spustil oči po tleh.

Ko je zagledal votlino, iz katere so bili Belfegor in njegova pajdaša vzdignili kovčeg, je postal njegov pogled živahniji in se naposled ustavil na kosu železnega okova, ki se je bil odtrgal in je zdaj ležal tik zraven črne, zijajoče jame. Detektiv se je sklonil in sprovil okov.

Vsekako se mu je zdela ta najdba važna, sodeč po zadovoljnem nasmešku, ki mu je zletel preko ust. Počasi se je približal skupini, ki je obdajala pripovedovalca.

"Odkar služim pri policiji," je pravkar vzkliknil Menardier, "sem bil že večkrat zapleten v drame, ki jih smem po pravici imenovati nenavadne. A kolnem se vam, da nisem videl takih stvari še nikoli. Ne morem si predstaviti, kako naj bi se bilo vse to zgodilo."

Zvonek glas je dejal: "Tedad vam jaz povem, gospod kolega!"

Skupina se je presenečeno zganila... Vse oči so se uprle v Chantecoqa, ki se je mahoma pokazal med Lavergneom in Menardierjem, ne da bi ga bil kdo videl, kako je prišel. Ob pogledu na velikega detektiva se je nadzornikov obraz stemnil, kakor bi hotel reči:

"Kaj se vtika ta človek v naše posle?"

Chantecoq, ki je slutil sovravnost svojega tovariša, je mirno nadaljeval, kažoč na votlino:

"Tu je bil skrit zaklad!"

"Zaklad?" je nervozno zategnil Menardier.

"Kakopak!" je s poudarkom rekel veliki kriminalist... "Zaklad, ki je bil spravljen v kovčku iz renesančne dobe."

"Kako morete trditi, da je bilo tako?"

"Glede na ta železni okov, ki sem ga pravkar pobral ob robu jame..."

Pokazal ga je Lavergneu in nadaljeval:

"Mislim, gospod konservator, da se ne motim."

"Res," je priznal Lavergne, "ta kos kovanega železa je iz 16. stoletja."

"Dovolite mi, da vas opozorim," je rekel veliki kriminalist.

"Na tem okovu je valoiški grb."

Menardier je nezaupno, skoraj ujedljivo odvrnil:

"Vse to je samo domneva!"

"Domneva, ki jo potrjuje dejstvo, da je prikazen uspravila vas in vaš pomočnika z omamnimi plini," je odgovoril kralj detektivov.

Pri teh besedah se je Menardier nehoti namrdnil od jeze. A Chantecoq ga je prijateljsko potrepal po ramenu, rekoč:

"Zahvalite Boga, da ni uporabila duševnih plinov!"

Nadzornik se je ugriznil v ustnice.

Približal se je policijski agent in predal Menardierju zavoj, ki je bil naslovljen nanj.

Menardier ga je vzel in z vročino neučakanostjo pogledal vanj.

Čim bolj se je seznanjal z njegovo vsebino, tem očitnejši je postal njegov pogled živahniji in se naposled ustavil na kosu železnega okova, ki se je bil odtrgal in je zdaj ležal tik zraven črne, zijajoče jame. Detektiv se je sklonil in sprovil okov.

"Gospod Chantecoq, ali hočete priti danes popoldne okoli 17. ure k meni? Vidi se mi, da vam bom lahko povedal zanimivo novico."

Kralj detektivov je mirno odvrnil:

"Pridem, prijatelj."

Menardier se je obrnil k Lavergneu in njegovemu namestniku:

"Gospoda, povem vama samo toliko, da bo louverški strah kmalu pod ključem. Do skorajšnjega svidenja, gospod Chantecoq!"

"Do skorajšnjega svidenja, dragi Menardier!"

Polijski nadzornik je odšel z dvema svojih mož. Chantecoq je spravlil železni okov v žep. Lavergne je pristopil k njemu in rekel s popolnim zaupanjem:

"Kaj pravite o tem, kralj detektivov?"

"Samo to, gospod konservator: moja navada ni, da bi prodajal medvedovo kožo, dokler zver ne leži na tleh."

"A Menardier je bil videti tako prepričan..."

"Vsekakor namerava nekoga prijeti... toda..."

Chantecoq je malce pomislil, nato je dodal:

"Povem vam samo toliko, da"

je tisti, ki ga bo Menardier drevi vtaknil pod ključ, tako nedolžen kakor midva!"

V. POGLAVJE

Elza Bergenova in Maurice de Thouars sta se razgovarjala v veliki dvorani Simonine hiše, ko je sobar naznanil:

"Gospod baron Papillon z gospo baronico!"

Baronica ni dala Elzi toliko časa, da bi ji bila prišla naproti... Planila je v salon in s solznim glasom zaklicala:

"Kaj slišim? Naši dragi Simononi ni dobro?"

Tedad je pristopil tudi baron Papillon in vprašal z glasom površnega sebičnika, ki skuša skriti svojo brežjnost:

"Upam, da najina uboga prijateljica vsaj ni v nevarnosti?"

Gospodična Bergenova je žalostno odvrnila:

"Nikakega upanja nimamo več."

"Kaj pravi zdravnik?"

"Simona ga ni hotela sprejeti."

"Treba jo je prisiliti!"

"To bi bilo njena smrt!"

Pri teh besedah se je baronica Papillon zgrudila na stol.

Njen mož, ki se je trudil, da bi dal svojemu licu izraz bolestne presenečenosti, je stopil k Mauriceu de Thouarsu in mu s pretiranim sočutjem stisnil roko:

"Kaj se je pa zgodilo?" je vprašal z votlim glasom.

Maurice de Thouars, ki je le s težavo zatajeval svoj odpor do vseh teh posetov, je odvrnil:

"Zdravstveno stanje naše ljubice Simone nas je že dokaj časa zelo vznemirjalo."

"Ali ni uživala preveč dražljaj?"

"Na žalost... A najtežje jo je zadel poset prikazni."

Ko je omenil prikazen, se je baronica strahoma zdrnila.

"Prikazen!" je vzkliknila in jela klatiti z rokami. "Oh, ne govorite mi o prikazni! Že itak mi je, kakor da se neprestano plazijo okoli mene. Nameravala sem odpotovati na naš grad Courteuil, ki stoji med Dreuxem in Mantesom. Zdelo se mi je, da bom za njegovim zidovjem najbolj varna... A tajnik mojega moža, gospod Luchner, me je pregovoril, da sem ostala... Še spati ne morem več!"

Čeden

semi - bungalow, blizu Lake Shore Blvd., pripraven za veliko družino, se prodaja po zmerjeni ceni, ker se lastnik seli izven mesta. — Se lahko vidi po dogovoru. — Pokličite KENmore 2820 J.

Gostilno

s liquor licenco D-5, opremo in zalogo, se prodaja. — Nahaja se v prometnem kraju. Ako nameravate kupiti gostilno, oglejte si to. — Poizveste pri S. ROGULICH, 18000 Lake Shore Blvd., Tel.: IVanhoe 6430 ali KENmore 4235 J.

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

"Nekoliko zmedena je bila že prej," je zbiralec šepnil lepemu Mauriceu na uho. "A bojim se, da se ji bo od teh istorij popolnoma zmešalo... Le poslušajte jo!"

Baronica je nadaljevala, ne prestanto krilec z rokami:

"Ta prikazen! Povsod jo vidim... ponoči in podnevi... v svojem salonu... v spalnici, v toaletni sobi..."

In zdajci je vzkliknila in z drhtečim prstom pokazala na vrata, ki so se bila pravkar odprla:

"Tamle je!... Tam! Ali jo vidite;..."

"O ne," je oporekla Elza Bergenova, "to je naš Dominik."

Baronica, nekoliko pomirjena, se je široko zastarmela v komornika, ki se je s ceremonijalnimi koraki približal družabnici in čejal:

"Opomnil bi gospodično, da gospod Chantecoq že četrto ure čaka v bučarju."

"Chantecoq!" je vzkliknila baronica. "Chantecoq, kralj detektivov! O, dajte, naj pride noter! Brž naj pride! Videti ga hočem... priporočiti se njegovemu varstvu..."

"Dominik, prosite gospoda Chantecoqa, naj pride noter!" je velela gospodična Bergenova.

Služabnik se je čez nekaj minut vrnil s slavnim detektivom.

Hiša za 2 družini

se prodaja zelo poceni. Nahaja se meč St. Clair Ave. in Superior Ave., na E. 53 St. Poizve se na 6802 St. Clair Ave.

Hiše naprodaj

Hiša za 2 družini, E. 173 St., v bližini Waterloo Rd. Samo \$3200.

Na E. 148 St., hiša za 2 družini. Samo \$5500.

Zidana hiša za 2 družini, 5 sob zgoraj in 5 sob spodaj; 2 podstrešja. Na E. 176 St., vse nanovo dekorirano. Samo \$6800. Zidamo tudi nove hiše.

ED KOVAC

960 E. 185 St.

Pekarija

naprodaj. Sedanji lastnik jo je vodil 15 let. Ni druge pekarije v okolici 40 cest. Poleg je tudi hiša s 5 sobami in trgovina. Cena zelo zmerena ali pa se zamenja za hišo za eno ali dve družini. — Zglasite se med 2. in 3. uro popoldne, na 6606 Ovington Ave., severno od Union Ave.

Pohištvo

naprodaj; kuhinjska miza z enajmaliranim vrhom; "spinet" pisalna miza; "end" mize, garderoba; 100 komadov posode iz stekla, in več drugih predmetov. Prodaja se po zelo nizki ceni, da se napravi prostor, ker se bo hišo popravljalo. Vpraša se na 14613 Westropp Ave., IVanhoe 1970 W.

Ka je ta zagledal smešnega barona in njegovo prav tako smešno gospo, je obstal kot dobro vzgojen človek, ki noče biti vliju. Toda gospodična Bergenova ga je z veliko ljubeznivostjo predstavila.

"Baron Papillon, eden naših največjih ljubiteljev starin, z izkušnostjo prvi zbiralec v Parizu."

Toda baronica ni dala Skandinavki časa, da bi bila odgovorila.

"Jelite, gospod Chantecoq," je vzkliknila, "jelite da boste kmalu prijeli prikazen?"

Chantecoq je smehljaje se, odvrnil:

"Nadejam se, milostiva."

"Predstavite si, toliko, da se še upam dihati!"

"Milostiva," je dejal kriminalist, "nikakega razloga ne vidim, da bi se prikazen preje lotila vas nego drugih ljudi."

Dom in investicija

Prodaja se hiša za 2 družini, 10 sob, 2 garaži, velika lota. Najemnine se lahko dobi \$65 mesečno. Takoj le \$1500. Cena \$5500. Hiša bo odprta na ogled v nedeljo od 2. do 7. ure zvečer. Pridite in si jo oglejte. Nahaja se na 22980 NICHOLAS AVE., Euclid, Ohio.

L. Petrich19001 Kildeer Ave.
IVanhoe 1874

Imamo še več drugih hiš za eno ali dve družini, ali pa če želite vam zgradimo novo hišo. Se vidimo v nedeljo.

Dekle

staro nad 18 let dobi delo za opravljati lahka hišna dela in oskrbo sedemletne deklice. Ob večerih gre lahko domov. — Vpraša se na 6807 Bonna Ave., med 8. in 12. uro dopoldne.

Naprodaj

je moderna hiša za 2 družini. — Velik lot in vrt. Nahaja se na East 71st St. — Cena samo \$6,250.

MIHALJEVICH BROS.
6424 St. Clair Ave.**Hiše naprodaj**

1006 E. 169 St. — Nova, moderna hiša s 5 sobami; insulirana; bakrene cevi po vsej hiši; fornez na plin. Zelo lepa hiša. Cena samo \$6,550.

E. PARK DRIVE, od LAKE SHORE BLVD., angleškega tipa; za eno družino; "sun-room." Nenavadno dober nakup za \$7,000.

PYTHIAS AVE., blizu Euclid Beach; za eno družino; 6 nenavadno velik sob; velika lota in garaža. Takoj se zahteva le \$1000.

MAVEC & CO.Mi gradimo prvovrstne hiše
17110 Lake Shore Blvd.
IVanhoe 4900

"Toliko lepih stvari imava."

"Da," je priznal detektiv, "to je za zločinca huda izkušnja."

A pomirite se, baronica... Na podlagi svojih ugotovitev vam lahko za rdim, da je Belfegor — tako namreč imenujemo prikazen preveč spreten in premeten zločinec, da bi nadaljeval svoje burke zdaj, ko je že dosegel, kar je hotel."

"To je?"

"Zaklad Valoiških je v njegovih rokah!"

"Zaklad Valoiških?" so vzkliknili Elza Bergenova, Maurice de Thouars in Papillonova vsi obenem.

"Da!" je rekel detektiv.

"Tedad je bil v Louvru skrit zaklad?" je vprašal baron.

"Da... pod Belfegorjem..."

"In prikazen se ga je polastila?"

"Kakor sem rekel."

"A kdaj?"

"Minulo noč."

"Policija je malo prida v riziko," je vzkliknila baronica.

"Ali niso v Louvru stražne službe?" je dejal Maurice de Thouars.

"O pač!" je rekel Chantecoq.

"Sam nadzornik Menardier je bil z dvema svojih najboljših agentov v dvorani barbarskih bogov."

"Pa niso mogli prijeti te stvari?"

"To je bila zannje prevelika naloga."

Preko 100

vrst bančnih, posojilnih
in trustnih poslug

za

trgovske in osebne potrebe

The
Cleveland
Trust Company

48 PRIROČNIH BANČNIH PODRUŽNIC V NASELBINI V VASO
POSLOGU

**KOLIKO STORITE ZA
CANKARJEV GLASNIK!**

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali zancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite uredništvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev
Glasnik

IME:

NASLOV:

Zastopnik:

Plačal \$

c

Dne

19

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite HENDERSON 5311 — HENDERSON 5312.

Lahko jo sporočite našim
zastopnikom - - -

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street

ENDicott 0653

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street

KENmore 4680W

**VELIKA AVGUSTOVA
RAZPRODAJA**

Prihranite si od 10% do 50%

Ker smo se založili pred več kot šestimi meseci, nam je mogoče nuditi vse stvari po tako nizkih cenah. Sedaj imate izborni priliko, da si nabavite potrebščine, katere imamo v zalogi:

Kuhinjske peči na plin in elektriko, pralne stroje vseh vrst, električne ledenice, električne likalnice, električne svetilke, linolej in nešteto drugih stvari, ki jih potrebujete za vaš dom.

POSLUŽITE SE TEH POSEBNOSTI.

Norwood Appliance & Furniture

819 E. 185 St.

6104 St. Clair Ave.